

Valprogram

Hela Vara Kommuns Bästa
(HVKB)

Val till kommunfullmäktige 2026

Program för Hela Vara Kommuns Bästa (HVKB)

Kommunvalet 2026 – Vara Kommun först. Alltid.

Är du också trött på att beslut om våra skolor, vägar och skattepengar fattas med blicken riktad mot Stockholm och rikspolitik istället för mot Kvänum, Vedum eller Stora Levene? Hela Vara Kommuns Bästa (HVKB) är inte som andra partier. Vi svarar inte inför en partistyrelse i huvudstaden eller en riksdagsgrupp med sikte på nästa opinionsmätning. Vårt enda uppdrag, vår enda lojalitet och vårt enda fokus är du som bor eller verkar här i vår kommun.

Vi tycker att beslut ska fattas nära invånarna. Vi ser en verklighet som kräver ärlighet. Vi kan självständigt styra över våra politiska ställningstaganden. Vi har under de senaste mandatperioderna varit en aktiv oppositionsröst. Vi är det lokala alternativet som vågar säga nej till det glittriga för att kunna säga ja till det nödvändiga. Vi som kandiderar till kommunfullmäktige gör det för att vi har ett starkt engagemang för vår kommun och att hela kommunen ska leva och utvecklas. Vi vill ta större ansvar för kommunens utveckling. Vi kandiderar för att vi älskar vår bygd och vet att Vara kan bättre med ett ledarskap som lyssnar på riktigt.

- **Kunskap och studiero i skolan:** Varje elev i Vara ska lämna skolan med fullständiga betyg och framtidstro. Vi ska investera i ett livslångt lärande.
- **Ordning och reda i ekonomin:** Varje skattekrona ska användas där den gör skillnad – i klassrummet och i välfärden, inte på onödig administration eller onödiga projekt.
- **Utveckling i hela Vara kommun:** Det räcker inte att hela kommunen ska "leva". Vi ska möjliggöra utveckling så att det går att bo, driva företag och växa i alla våra tätorter.

Intro	2
Vår framtidsvision	3
Våra viktigaste frågor 2026-2030	
- Kunskap och studiero i skolan	3
- Ordning och reda i ekonomin	4
- Utveckling i hela Vara kommun	4
Prioriterade områden	
- Kultur och fritid – för livskvalitet	5
- Effektiv energiproduktion i kommunen	5
- Företagandet – motorn i utvecklingen	6
- Infrastruktur, trafiksäkerhet och framtidens vägar	6
Myndighetsutövning och kommunal styrning	
- Social omsorg – trygghet och kvalitet genom hela livet	7
- Miljö och bygg – en serviceinriktad partner för tillväxt	7
- Kommunens del av samhällskontraktet	8
- Professionell styrning av kommunala bolag	8
- Revision och uppföljning – garanten för ordning och reda	8

Vår framtidsvision

Vår kommun har grundförutsättningarna för att lyckas. En bördig jordbrukskommun med ett rikt spektra med både lokala, nationella och internationella företag inom flera olika branscher. Detta måste vi vårda och stötta dem i den kompetensförsörjning som är nödvändig inför kommande utmaningar.

Vi vill att fler ska välja Vara som hemkommun, men vi inser att vi är en del av en större region. Genom smart samverkan med grannkommuner sparar vi skattebetalarnas pengar utan att tumma på servicen.

Vi ser en kommun där:

- **Företagandet är motorn:** Vi underlättar för kompetensförsörjning och entreprenörskap, för utan starka företag har vi ingen välfärd att fördela.
- **Föreningarna är hjärtat:** Vi stöttar det ideella engagemanget som bygger gemenskap och meningsfull fritid för alla kommuninvånare ung som gammal.
- **Dialogen är äkta:** Hos oss finns inga låsta dörrar. Vi lyssnar på goda idéer från medborgare och företagare – och vi har modet att genomföra de förslag som vi tycker utvecklar kommunen.

Våra viktigaste frågor 2026-2030

Kunskap och studiero i skolan

Skolan och våra barns utbildning är kommunens viktigaste framtidsinvestering. Lärarna är skolans viktigaste resurs och måste få mandat att bedriva en utvecklande skolundervisning. Lärare ska få vara lärare - inte administratörer. Vårt mål är att alla elever ska uppnå gymnasiebehörighet när de slutar grundskolan.

En viktig faktor för resultaten är studiero, studiemotivation och förståelsen för utbildningens betydelse hos elever och föräldrar. **Skolan ansvarar för kunskapen, hemmet för uppfostran.** Det är också viktigt att tidigt uppmärksamma elever med behov av särskilt stöd samt problematisk skolfrånvaro.

Skolans lokalisering har stor betydelse för utvecklingen i kommunens olika delar. Närheten till skola och förskola är i många fall avgörande när en familj väljer var man bosätter sig. Skolan är idag lokaliserad på nio olika orter i kommunen. En skola är en garant för en levande landsbygd. **Vi anser att skolorna ska finnas kvar och utvecklas på de orter där de finns idag.** Efter en stabilisering och återväxt för Lagmansgymnasiet vill vi fortsätta satsa på kvalitet och relevans, så att våra ungdomar får de verktyg som krävs för det lokala näringslivet.

Ordning och reda i ekonomin

Vara kommun befinner sig i en ekonomiskt ohållbar riktning. Trots att vi har en skatt som är nästan en krona högre än riksgenomsnittet, räcker pengarna inte till. Vid utgången av 2025 uppgick kommunens långfristiga skulder till **951 miljoner kronor**. Bara det senaste året ökade skulden med 50 miljoner. Det här är inte ansvarsfullt. Det är en skuldfälla för våra barn.

Våra gemensamma skattepengar ska användas klokt. Bor man i Vara kommun ska man inte straffas med högre skatt än nödvändigt på grund av dålig ekonomisk prioritering. Vi ska bara bygga det vi har råd att betala för här och nu. **Vi ska nå målet om minst 75 % självfinansiering – vilket inte uppnåtts de senaste åren.** Vi utsätts för en ökande riskexponering med nuvarande skuld samtidigt som räntekostnader minskar det ekonomiska utrymmet för verksamheterna. Mer pengar ska gå till skola och omsorg - mindre till administration. Investeringar ska ske i den takt vi har råd med. Genom att prioritera i planeringen av investeringsobjekten kan vi uppnå de uppställda målen. De senaste årens höga investeringsnivåer är inte långsiktigt hållbara.

Utveckling i hela Vara kommun

Hela 75 % av våra invånare bor utanför centralorten det vill säga på landsbygden eller i våra andra mindre tätorter. Trots det ser vi ofta hur resurser och fokus hamnar i centralorten. Hela kommunen ska utvecklas jämbördigt.

- **Bygdepeng:** Vi vill skapa ett fristående komplement "Bygdepeng" till de befintliga tätortsvandringsmedlen som syftar till att, i samverkan mellan lokala föreningar välja ut de viktigaste förbättringarna inom sitt område. Föreningarna kan själva, eller tillsammans med andra, driva projekt som ligger inom den kommunala kompetensen. Detta ser vi som ett föredömligt sätt att arbeta nära medborgarna och skapa en levande landsbygd med mer självständighet och omedelbar handlingskraft, samtidigt som vi får en god utväxling på våra gemensamma resurser. Föreningar vet bäst vad bygden behöver - och nu utan kommunal byråkrati. Bygdepengen ska vara ett fast belopp per invånare med lokala geografiska skiljelinjer, vilket ger föreningarna förutsättningar att samverka och planera.
- **Översiktsplanen:** Den nuvarande planen från 2013 skulle omarbetas och förnyas under nuvarande mandatperiod men har senarelagts och i stället prioriteras en fördjupad översiktplan för nordöstra Vara tätort. Översiktplanen måste omarbetas och därigenom ge svar på hur vi på bästa sätt bör och kan använda våra lokala förutsättningar i den fortsatta fysiska utvecklingen av hela Vara kommun.
- **Tomtmark:** Tillgången på tomter för bostäder och industri i kommunens olika tätorter är en förutsättning för att hela kommunen ska utvecklas. Det ska alltid finnas byggklara tomter i hela kommunen.

Prioriterade områden

Kultur och fritid – för livskvalitet

Kultur- och fritidsverksamheten är hjärtat i vår kommuns sociala liv. Vi vill skapa förutsättningar för en aktiv fritid och ett levande kulturliv som når alla invånare, oavsett ålder eller bostadsort.

- **Ett föreningsliv för alla generationer:** Vi vill modernisera stödet till föreningslivet genom att införa en mer generell modell. Många föreningar driver egna lokaler som nyttjas av allmänheten utan kostnad – med stöd av kommunen. Genom att bredda stödet säkerställer vi att även våra äldre invånare får tillgång till ett rikt aktivitetsutbud.
- **Biblioteken:** Ska fortsätta vara våra naturliga mötesplatser med god tillgänglighet och generösa öppettider.
- **Satsningar på unga:** Vi vill garantera att fritidsgårdar finns på alla orter med högstadieskolor. Detta skapar trygga samlingspunkter där unga kan växa. För de mindre orterna ska vi stärka samarbetet med det lokala föreningslivet.
- **Bad och hälsa:** Vi har redan lämnat in en motion för att få veta förutsättningarna för att behålla **Nästegårdsbadet i Kvänum**. Vi vill att det renoveras och att den kritiska ventilationen åtgärdas såsom utlovats av nuvarande politiska styre men inte verkställt. Badet är idag en familjär och varm anläggning och en ovärderlig resurs för simkunnighet, vattengymnastik och lokal friskvård i Kvänum med omnejd. För **Vara Badhus** som är vårt centrala upplevelsebad med äventyrsdel, relax och motionssim, lockar det besökare från hela regionen och vi behöver se hur även detta badhus ska utvecklas ytterligare.
- **Vara Konserthus** bidrar aktivt till vårt kulturliv och sätter Vara på kartan. För att säkra konserthusets långsiktiga kraft och oberoende vill vi verka för en ökad självfinansiering. Genom att utveckla kommersiella samarbeten och locka en ännu bredare publik kan vi minska beroendet av direkta bidrag.

Effektiv energiproduktion i kommunen

Vi vill att kommunens viktiga arbete med energiproduktion utvecklas och breddas. Idag läggs ett stort fokus på solceller, vilket är positivt – men inte tillräckligt. Vi vill istället se en mer strategisk och platsanpassad energisatsning där flera olika energislag används utifrån vad som fungerar bäst på varje enskild anläggning.

Det innebär att kommunen aktivt ska investera i och utvärdera olika energiformer, såsom solenergi, vindkraft, kraftvärme och andra hållbara lösningar, och välja det alternativ som ger störst klimatnytta och effektivitet i varje specifikt fall.

Genom att tänka bredare kan vi både öka energiproduktionen, stärka vår självförsörjning och använda skattepengar mer effektivt.

Företagandet – motorn i utvecklingen

Vara har en stolt historia som en utpräglad entreprenörskommun. Det är en tradition vi ska förvalta och utveckla. I generationer har lokala företagare, från våra mindre hantverksfirmor till våra stora industrier, lagt grunden för kommunens välfärd. Med en stabil topplacering i Sveriges företagsklimatsranking (plats 21 i landet 2025) har vi en stark position att utgå ifrån, men vi får aldrig slå oss till ro.

Det är i våra företag som den verkliga tillväxten sker. Genom att erbjuda jobb och karriärmöjligheter ger de våra invånare chansen att bo och verka i sin hemkommun. Små och medelstora företag är ryggraden i vår ekonomi och deras framgång är avgörande för att vi ska ha resurser till en god skola och en trygg omsorg.

Vi ska leda utvecklingen genom att:

- **Värna företagsklimatet i hela kommunen:** Från Vara och Kvänum till Vedum, Stora Levene och våra mindre orter ska det vara lika naturligt att starta, driva och utveckla företag. En levande landsbygd kräver ett blomstrande lokalt näringsliv.

Infrastruktur, trafiksäkerhet och framtidens vägar

Vara kommun har ett unikt läge där E20 och riksväg 47 möts. Detta gör oss till ett logistiskt nav i regionen, men det ställer också höga krav på säkerhet och framkomlighet. Vår infrastruktur ska vara en möjliggörare för ett tryggt och växande samhälle. Vi accepterar inte att våra vägkorsningar, särskilt längs riksväg 47, förblir trafikfarliga. Vi vill att kommunen växlar upp i dialogen med Trafikverket så att utlovade planer realiseras utan ytterligare fördröjningar.

Järnvägen är viktig i den gröna omställningen. Vi vill påskynda upprustningen av Kinnekullebanan. Genom att förbättra spårbunden trafik ökar vi möjligheterna till hållbart kollektivt resande, vilket gör det enklare att bo här och jobba i grannkommunerna – eller vice versa.

Vara är en stark arbetsmarknadskommun med en betydande inpendling. Idag väljer fler att pendla *till* våra jobb än *från* dem. Detta ser vi som en enorm potential! En utmaning är att omsätta denna yrkesmässiga attraktionskraft till en faktisk befolkningsökning. Genom att erbjuda attraktiva boendemiljöer, trygga vägar och bra kommunikationer vill vi inspirera fler att ta steget att flytta hit.

Vi vill få till en befolkningsökning i vår kommun genom att visa att Vara kommun är den bästa platsen att kombinera karriär med ett tryggt familjeliv.

Myndighetsutövning och kommunal styrning

Social omsorg – trygghet och kvalitet genom hela livet

Socialnämndens verksamhet rör det allra viktigaste i vårt samhälle: omsorgen om våra medmänniskor. Vi ser det som vår uppgift att, inom lagens ramar, bedriva en effektiv organisation där varje skattekrona används för att skapa högsta möjliga livskvalitet för kommunens invånare. Vi ska jobba förebyggande och stödjande i vår sociala omsorg. Där kvalitet på måltiderna till våra äldre är en viktigt grund för en bra hälsa.

Kvalitet genom kommunikation och kompetens För att garantera en trygg omsorg kräver vi att personalen har goda kunskaper i det svenska språket. Kommunikation är grunden för medicinsk säkerhet och social samvaro. Vi vill se en **kvalitetsmedveten omsorg** där personalens kompetens tas tillvara och utvecklas i alla områden inom omsorg och stöd.

Medarbetarna är vår viktigaste resurs Arbetsvillkoren inom vård och omsorg är direkt avgörande för kvaliteten hos de äldre. Vi ska vara en attraktiv arbetsgivare där medarbetare vill stanna kvar. Genom att erbjuda **rätten till heltid och kontinuerlig fortbildning** skapar vi en stabil organisation. Vi ska aktivt arbeta för att sänka de höga sjukskrivningstalen genom en förbättrad arbetsmiljö och ett närvarande ledarskap – friska medarbetare ger en bättre omsorg.

Boende anpassat efter behov Trygghet handlar också om att kunna bo kvar i sin närhetsmiljö. Vi prioriterar utvecklingen av anpassade bostäder för äldre i kommunens olika serviceorter.

Miljö och bygg – en serviceinriktad partner för tillväxt

Hur kommunen utövar sin myndighetsroll är avgörande för relationen med våra invånare och företagare. Miljö- och byggnadsnämndens arbete med allt från bygglov till miljö- och hälsotillsyn ska inte upplevas som ett hinder, utan som en stödjande funktion som hjälper kommunen att växa och utvecklas hållbart.

Vägledning före kontroll Vi vill se en förvaltning där rådgivning och vägledning står i centrum. Myndighetsutövningen ska präglas av en grundläggande tilltro till medborgarnas och företagarnas vilja att göra rätt. Genom att erbjuda tydlig information och personlig hjälp i ett tidigt skede minskar vi risken för fel och snabbar på handläggningstiderna. Vårt mål är en effektiv process där onödig byråkrati skalas bort.

Rättvisa avgifter och förtroende Kommunens avgifter ska vara transparenta och strikt bygga på självkostnadsprincipen. För oss är det viktigt med en "dialog i första hand"-princip: den som blir föremål för tillsyn ska alltid ges rimliga möjligheter att rätta till brister innan viten eller straffavgifter blir aktuella. Vi prioriterar samverkan framför sanktioner.

Enkelhet och snabbhet Tid är pengar för företagaren och livskvalitet för privatpersonen som vill bygga sitt drömhus. Genom tydliga regelverk och snabba, digitaliserade flöden ska vi se till att ärenden handläggs effektivt. Det ska vara lätt att göra rätt i Vara kommun.

Kommunens del av samhällskontraktet

Kommunens egen verksamhet ska vara pionjärer i utvecklingen och föregå som det goda exemplet. Våra gemensamma resurser ska vara effektiva och utveckla vår gemensamma livsmiljö. Vi behöver beakta vår omvärld och ha en beredskap så att vi får vardagens att fungera även om kris skulle uppstå. Trygghet handlar om fungerande stabila system. Vi kräver en hög teknisk standard i våra nät för exempelvis vatten, avlopp och energi.

När vi reinvesterar i våra kommunala anläggningar ska det ske med ett långsiktigt, modernt och brukarfokuserat perspektiv. Planeringen ska ta hänsyn till lokala förutsättningar, exempelvis gator och parker, för att skapa en mer välfungerande och anpassad miljö för våra invånare. I upphandlingar ska vi ställa krav som främjar lokala producenter och entreprenörer.

Professionell styrning av kommunala bolag

Våra kommunala bolag – **Vara Bostäder AB, Vara Industrifastigheter AB, Vara Konserthus AB och Varanet AB** – är strategiska verktyg för kommunens utveckling. De ansvarar för allt från bostäder, företagslokaler till vårt kulturliv och den digitala infrastrukturen. För att säkra att dessa tillgångar förvaltas på bästa sätt krävs en modern och professionell bolagsstyrning.

Kompetens före partipolitik Vi vill stärka styrelsearbetet genom att införa **extern styrelsekompetens**. Genom att komplettera förtroendevalda politiker med personer som har branschspecifik expertis och erfarenhet från näringslivet, höjer vi kvaliteten på besluten. Bolagen ska ledas med en kombination av politisk vision och affärsmässigt kunnande. Vi vill frångå modellen där hela styrelsen riskerar att bytas ut vid ett enskilt maktskifte. Genom att bygga styrelser med en blandning av politiker och externa experter skapar vi en nödvändig kontinuitet.

Revision och uppföljning – garanten för ordning och reda

Revisionen är medborgarnas verktyg för att kontrollera att de gemensamma resurserna används effektivt och lagligt. Vi ser revisionen som en central del i ett ansvarsfullt ledarskap. För att möta de krav som ställs på en modern kommun behöver revisionens roll stärkas och professionaliseras.

Starkare kontroll för ökad nytta I jämförelse med näringslivet är den kommunala revisionen idag underdimensionerad. Vi vill öka anslagen till revisionen för att ge den de verktyg som krävs för en djupgående och oberoende granskning. Det handlar inte bara om ekonomisk kontroll, utan om att säkerställa att varje nämnd och bolag faktiskt har förutsättningarna att nå sina politiska mål.

Effektivitet i fokus Bättre kontroll sparar pengar. Genom att identifiera brister och föreslå förbättringar bidrar revisionen till att vi kan styra kommunen mot ökad effektivitet och högre kvalitet i verksamheterna. Ordning och reda i ekonomin är grunden för väljarnas förtroende och för Vara kommuns framtida utveckling.